

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 0602

DOM
2013-03-04
Stockholm

Mål nr
M 9731-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-10-18 i mål nr M 1429-12, se bilaga A

KLAGANDE

J F

Ombud: Advokat T B

MOTPART

Länsstyrelsen Västra Götalands län
542 85 Mariestad

SAKEN

Föreläggande att avveckla vilthägn på fastigheten X i Götene kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.
 2. Mark- och miljööverdomstolen avslår yrkandet att målet ska vilandeförklaras.
 3. Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.
-

Dok.Id 1061779

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

J F har yrkat att hans talan i mark- och miljödomstolen ska bifallas. Han har också begärt att målet ska förklaras vilande i avvaktan på Länsstyrelsens i Västra Götalands län prövning av arrendatorn T A:s ansökan om tillstånd ”att använda befintligt stängsel för att hålla nötkreatur under betesperioden”. I andra hand har han yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra tiden för fullgörandet av föreläggandet till en tidpunkt efter det att länsstyrelsen har prövat T A:s ansökan.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

J F har åberopat samma omständigheter till stöd för sin talan som vid mark- och miljödomstolen med följande tillägg. Arrendatorn T A har nu ansökt hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län om tillstånd att få använda det aktuella stängslet för att hålla nötkreatur under betesperioden. Om tillstånd meddelas kan en ändamålsenlig anpassning av stängslet ske i samråd med länsstyrelsen. På grund av detta och i allt fall i avvaktan på länsstyrelsens beslut skulle det vara uppenbart obilligt och helt orimligt att en nedmontering av stängslet ska ske.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner att det inte finns skäl att förordna att målet ska vila. Yrkandet om vilandeförklaring ska därför avslås.

Det som J F anfört i Mark- och miljööverdomstolen ger inte anledning till någon annan bedömning än den mark- och miljödomstolen har gjort. Överklagandet ska därför avslås.

Mark- och miljööverdomstolens dom får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Åsa Marklund Andersson (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd), tf. hovrättsassessorn Erika Enlund, referent, samt f.d. miljørådet Sven Bengtsson. Domen är enhällig.

Föredragande har varit f.d. miljørådet Sven Bengtsson.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-10-18
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr M 1429-12

KLAGANDE

J F

Ombud: Advokat T B

MOTPART

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
542 85 Mariestad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut 2012-03-13, dnr 521-36135-2011, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande att avveckla vilthägn

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar föreläggandet endast så att tiden för fullgörandet av föreläggandet bestäms till två månader efter att denna dom har vunnit laga kraft.

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (länsstyrelsen) beslutade den 13 mars 2012 att med omedelbar verkan återkalla J F:s tillstånd att hålla dovhjort.

Länsstyrelsen beslutade samtidigt att förelägga J F att vid vite om 95 000 kr avveckla vilthägnen på fastigheten X i Götene kommun genom att montera ner och forsla bort stängsel, grindar, fästjärn, väderskydd och andra fasta anordningar senast den 30 juli 2012.

YRKANDEN M.M.

J F har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att föreläggandet att avveckla vilthägnen ska undanröjas. Till stöd för sin talan anför han i huvudsak följande. Han har helt upphört att hålla dovhjort i vilthägn på fastigheten och har sedan den 9 mars 2012 arrenderat ut del av fastigheten till arrendatorn T A. Inom arrendestället ska arrendatorn bl.a. hålla nötboskap och inom de befintliga stängselanordningarna på fastigheten. Det åvilar arrendatorn jml 9 § i arrendekontraktet att stå för det löpande underhållet av den befintliga stängselanordningen samt att tillsammans med jordägaren ansvara för att en eltråd uppsätts kring hela hjortstängslet. Den sammanlagda stängsellängden är närmare 3 km och består av ca 600 stolpar. 1 de flesta hörnen finns telefonstolpar som är djupt nedslagna i marken eller fastbultade i underliggande berg. Flertalet stolpar är av lärkträ och mycket rötbeständiga. Enbart vissa sektioner av stängslet är något äldre och beroende av att stängslet är uppbyggt i intervall och allt har tagit flera år att uppföra. Löpande underhåll har ägt rum genom utbyte och reparationer och stängslet har varit i allt väsentligt i ett fullgott skick. Då han inte längre håller dovhjort i hägn och då han utarrenderat marken med aktuellt stängsel till arrendator som i sin lantbruksrörelse håller nötkreatur inom de aktuella stängslen så föreligger inte rimliga skäl till att montera ned befintliga stängselanordningar och i synnerhet när arrendatorn har tillsyn och underhållsskyldighet för stängslet och använder det i sin djurhållning. Länsstyrelsens åberopade skäl att det föreligger risk för att dovhjortar ska rymma eller skadas i hägnen föreligger således inte längre och ändamålet för länsstyrelsens beslut är inte längre för handen. Marken är utarrenderad till arrendator som nyttjar stängslet i sin djurhållning och det är orimligt att montera ned det relativt omfattande stängslet enbart för att återuppföra

ett lika omfattande stängsel med samma sträckning för arrendatorns behov och allt då inga hjortar hålls längre av honom.

DOMSKÄL

I 12 kap. 11 § miljöbalken slås fast att vilthägn inte får uppföras utan tillstånd av länsstyrelsen på områden där allmänheten får färdas fritt. Vid tillståndsprövningen ska behovet av skydd för friluftslivet och naturmiljön beaktas. Tillstånd till vilthägn inom ett strandskyddsområde får meddelas endast om det finns särskilda skäl.

Länsstyrelsen har i det överklagade beslutet återkallat J F:s tillstånd att hålla dovhjort i vilthägn. J F har inte överklagat detta utan endast överklagat beslutet i den del det avser föreläggandet att avveckla vilthägnet. Hans motivering är i huvudsak att stängslet behövs för arrendatorns nötboskap.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att det krävs tillstånd för att hålla ett vilthägn. Ett vilthägn avhåller inte enbart allmänheten från att ströva fritt utan hindrar också viltet från att röra sig i området. Vilthägnet är betydligt mer omfattande än ett stängsel för nötkreatur behöver vara och det är inte befogat att låta stängslet vara kvar. Om en ny arrendator vill utnyttja vilthägnet får denne ordna med nödvändiga tillstånd. Mark- och miljödomstolen bedömer därmed att länsstyrelsen har haft grund för sitt beslut att förelägga J F att avveckla vilthägnet.

J F har framhållit att stängslet sammanlagt består av ca 600 stolpar och att flertalet stolpar är av lärkträ och mycket rötbeständiga. Mark- och miljödomstolen anser att i den mån J F ska medges att anpassa några av dessa stolpar till stängsel för nötkreatur får detta ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Överklagandet ska därmed avslås.

Med hänsyn till den tid som åtgått för mark- och miljödomstolens prövning ändras tiden för fullgörande av föreläggandet till senast två månader efter att denna dom vunnit laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 8 november 2012.

Peter Ardö

Joen Morales

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Joen Morales. Föredragande har varit beredningsjuristen Marina Fagermoen.